

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/archiwa/pion-archiwalny-ipn/gdansk/przykladowe-dokumenty/36316,Sprawa-objektowa-kryptonim-Zorza-II-dotyczaca-zabezpieczenia-operacyjnego-wizyty.html>
01.03.2026, 14:43

Gdańsk, dnia 09 marca 1987r.

"ZATWIERDZAM"
PRAWO WŁAŚCIWOŚCI
data 09.03.1987
ppl mgr [signature]

T A J N E

WNIOSEK
o wznowienie sprawy obywatelskiej

Kryptonim "ZORZA- II"

Na Przyjazd papieża Jana Pawła II do Polski i Trójmiasta w 1987 r.
(podaj jako zagadnienie lub temat)

Cel założeń

W związku z planowanym przyjazdem papieża Jana Pawła II do Polski i Trójmiasta w czerwcu bieżącego roku, istnieje konieczność pełnego zabezpieczenia depłwy informacji na temat przygotowań diecezji gdańskiej i ocheimńskiej do tej wizyty.

Szczególne uwagi zostaną zwrócone na zmierzania i plany wykreślenia pobytu Jana Pawła II przez spekcję do swoich celów.

Fenomeń podczas pobytu papieża wspaniałym zabezpieczone zostaną wszelkie uroczystości związane z wizytą oraz imprezy towarzyszące.

NACZELNIK Wydziału W. [signature]
ppl mgr [signature]

(podpis i pieczęć kierownika jednostki wyznaczającej)

Gdańsk, dnia 09.03.1987r.

"ZATWIERDZAM"
PRAWO WŁAŚCIWOŚCI
data 09.03.1987
ppl mgr [signature]

T A J N E

P L A N
przedsięwzięć i zestawu zadań Wydziału IV WUSW w Gdańsku w operacji "Zorza II".

I. SITUACJA OPERACYJNA

W pierwszej połowie czerwca 1987 roku, na zaproszenie Rządu PRL i Episkopatu Polski, przybędzie z wizytą duszpasterską do naszego kraju papież Jan Paweł II.

W ramach planowanej wizyty - pielgrzymki obok m.in. Warszawy, Krakowa, Poznania, Lublina, Katowic, Częstochowy, Łodzi, Szczecina w dniach 11 i 12 czerwca odwiedzi również Gdańsk.

S posiedzenia rozpoznania operacyjnego wynika, że wzorem lat ubiegłych Kościół podjął wielopłaszczyznowe działania mające na celu nadanie wizycie, jako szczególnemu wydarzeniu religijnemu oraz polityczno-społecznemu, odpowiedniej rangi i opary.

Jednym z celów jakie chce osiągnąć Kościół jest wykorzystanie przyjazdu papieża do samankifestowania swojej siły oraz potwierdzenia religijności a niekiedy wręcz fanatyzmu społeczeństwa.

Kościół nakłada uzyskanie maksymalnych korzyści polityczno-społecznych w zakresie m.in. konfrontacji ideologicznej z państwem socjalistycznym w odniesieniu do:

- rozbudowy bazy materialnej, a zwłaszcza rozeszserzenia budownictwa sakralnego i wyznaczenia na władach kolejnych seswów w tym zakresie;
- umocnienia w społeczeństwie koncepcji światopoglądowych i politycznych, planowaną realizację których będzie aktywizacja duszpasterstwa stanowo-carnodowych swłasna tych, które stanowią pretekst do jawnej działalności antysocjalistycznej;
- ożywienia życia religijnego w innych płaszczyznach, a zwłaszcza w sferze pozyskiwania młodzieży, poszukiwania nowych form integracji wiekszości [redacted] [redacted] [redacted];
- popularyzacji osoby papieża i jego koncepcji, poglądów swłasna politycznych, praktycznej realizacji wskazań jakie będą zawierały

WNIOSEK

o wszczęcie sprawy obywatelskiej

Kryptonim "ZORZA- II"

Na Przyjazd papieża Jana Pawła II do Polski i Trójmiasta w 1987 r.

Cel zadania

W związku z planowanym przyjazdem papieża Jana Pawła II do Polski i Trójmiasta w czerwcu bieżącego roku, istnieje konieczność pełnego zabezpieczenia depozytu informacji na temat przygotowań diecezji gdańskiej i chełmińskiej do tej wizyty. Szczegółowa uwaga zostanie sformułowana na smierzeniu i plany wykreślenia pobytu Jana Pawła II przez opozycję do swych celów. Ponadto podczas pobytu papieża w naszym mieście zabezpieczenie zostanie wszelkie urzeczywistnienia związane z wizytą oraz imprezy towarzyszące.

NACZELNIK WYKAZU IV

WYKAZ IV

mgr mgr Jan Świątkowski

(podpis i pieczęć kierownika jednostki wykonawczej)

P L A N

przedsięwzięcie i zestaw zadań Wydziału IV
WUSW w Gdańsku w operacji "Zorza II".

I. SYTUACJA OPERACYJNA

W pierwszej połowie czerwca 1987 roku, na zaproszenie Rządu PRL i Episkopatu Polski, przybędzie z wizytą duszpasterską do naszego kraju papież Jan Paweł II. W ramach planowanej wizyty - pielgrzymki obok m.in. Warszawy, Krakowa, Tarnobrzeg, Lublina, Katowic, Częstochowy, Łodzi, Szczecina w dniach 11 i 12 czerwca odwiedzi również Gdańsk.

Z posiadanych rozpoznania operacyjnego wynika, że wzmocnienie lat ubiegłych Kościół podjął wielopłaszczyznowe działania mające na celu odwołanie wizyty, jako niepożądanego wydarzenia religijnego oraz polityczno-społecznego, odpowiedniej rangi i opawy. Jednym z celów jakie chce osiągnąć Kościół jest wykorzystanie przyjazdu papieża do manifestowania swojej siły oraz potwierdzenia religijności i niekiedy wręcz fanatyzmu społeczeństwa.

Kościół sakralnie wyraża maksymalne korzyści polityczno-społecznych z sakramentu m.in. konfrontacji ideologicznej z państwem socjalistycznym w odniesieniu do:

- rozbudowy bazy materialnej, a zwłaszcza rozszerzenia budownictwa sakralnego i wyznaczenia na władach kolejnych rezerwów w tym zakresie;

- umocnienia w społeczeństwie koncepcji dwiatopoglądowych i politycznych, płaszczyzn realizacji których będzie aktywizacja duszpasterstwa stanowo-sawodowych swąsowna tych, które stanowią pretekst do jawnej działalności antysocjalistycznej;

- ożywienia życia religijnego w innych płaszczyznach, a zwłaszcza w sferze pozyskiwania młodzieży, poszukiwania nowych form integracji i aktywności społecznej;

- popularyzacji osoby papieża i jego koncepcji, poglądów swąsowna politycznych, praktycznej realizacji wskazówek jakie będą zawierały

Ne ewidencjonuj 55365

WYKAZ

tajnych współpracowników i kontaktów operacyjnych

Id	Pseudonim	Kategoria	Uwagi
1.	F. Janek	Taj	
2.	M. Janek		
3.	J. Janek		
4.	B. Janek		
5.	M. Janek		
6.	P. Janek		
7.	J. Janek		
8.	M. Janek		
9.	F. Janek		
10.	M. Janek		
11.	D. Janek		
12.	A. Janek		
13.	B. Janek		
14.	M. Janek		
15.	J. Janek		
16.	G. Janek		
17.	B. Janek		
18.	M. Janek		
19.	A. Janek		
20.	G. Janek		
21.	B. Janek		
22.	M. Janek		
23.	A. Janek		
24.	G. Janek		
25.	B. Janek		
26.	M. Janek		
27.	A. Janek		
28.	G. Janek		
29.	B. Janek		
30.	M. Janek		
31.	A. Janek		
32.	G. Janek		
33.	B. Janek		
34.	M. Janek		
35.	A. Janek		
36.	G. Janek		
37.	B. Janek		
38.	M. Janek		
39.	A. Janek		
40.	G. Janek		
41.	B. Janek		
42.	M. Janek		
43.	A. Janek		
44.	G. Janek		
45.	B. Janek		
46.	M. Janek		
47.	A. Janek		
48.	G. Janek		
49.	B. Janek		
50.	M. Janek		
51.	A. Janek		
52.	G. Janek		
53.	B. Janek		
54.	M. Janek		
55.	A. Janek		
56.	G. Janek		
57.	B. Janek		
58.	M. Janek		
59.	A. Janek		
60.	G. Janek		
61.	B. Janek		
62.	M. Janek		
63.	A. Janek		
64.	G. Janek		
65.	B. Janek		
66.	M. Janek		
67.	A. Janek		
68.	G. Janek		
69.	B. Janek		
70.	M. Janek		
71.	A. Janek		
72.	G. Janek		
73.	B. Janek		
74.	M. Janek		
75.	A. Janek		
76.	G. Janek		
77.	B. Janek		
78.	M. Janek		
79.	A. Janek		
80.	G. Janek		
81.	B. Janek		
82.	M. Janek		
83.	A. Janek		
84.	G. Janek		
85.	B. Janek		
86.	M. Janek		
87.	A. Janek		
88.	G. Janek		
89.	B. Janek		
90.	M. Janek		
91.	A. Janek		
92.	G. Janek		
93.	B. Janek		
94.	M. Janek		
95.	A. Janek		
96.	G. Janek		
97.	B. Janek		
98.	M. Janek		
99.	A. Janek		
100.	G. Janek		

Książka prezentująca negatywną postawę społeczno-polityczną
bądź mający podległość z opozycją polityczną.

I. Działanie Gdańskie

1. Ks. Henryk Janowski - wydział od dawna z działalnością w NZS "Solidarność" i ściśle związany z Lechem Wałęsą. Wykorzystuje kościół i głoszone kazania do wyrażania wrogich treści politycznych. Udziela materialnego wsparcia działaczom w związku "Solidarność". Organizuje masę intencji, spotkania i prelekcje z udziałem przedstawicieli opozycji politycznej. Wyjeżdża z udziałem aktorów sceny i artystów politycznych. Wyświetla filmy popularyzujące przedstawicieli opozycji politycznej. Negatywnie ustosunkowany do ustroju PRL.

2. Ks. Marian Szlagowski, proboszcz parafii pw. Ośmiu Męczenników w Sopocie. Zmiany w przeszłości z tendencją głoszenia negatywnych treści w parafii w Jelitowie. Wykorzystuje masę intencji do krytykowania działań władz i instytucji państwowych na rzecz obywateli, atomizacji społeczno-politycznych w kraju oraz wywołania do aktywnego występowania przeciwko polityce państwa.

3. Ks. Stanisław Rogdenowicz, proboszcz parafii św. Ducha w Gdańsku. Reprezentuje negatywny i wrogi stosunek do ustroju społeczno-politycznego w Polsce oraz międzynarodowość w przeszłości dawał wyraz w publicznych wystąpieniach z ambony. Zmiany w przeszłości i obecnie z sympatią oraz kontaktami z środowiskiem opozycji politycznej. Od 10 grudnia 1984 r. udzielił administracyjnie przez siebie obywateli sakramentu jej przedstawicielom do organizowania masowej protestacyjnej o uwolnienie Głazdów, Lina, Michnika, Władysława i innych więźniów politycznych, w których kilka razy uczestniczył. W marcu 1985 r. zorganizował chrzest dziecka Rogdenowicza i przyjął na plebani, w którym wzięli udział przedstawiciele opozycji politycznej z L. Wałęsą na czele.

Ne ewidencjonuj 55365

WYKAZ

tajnych współpracowników i kontaktów operacyjnych

Id	Pseudonim	Kategoria	Uwagi
1.	F. Janek	Taj	
2.	M. Janek		
3.	J. Janek		
4.	B. Janek		
5.	M. Janek		
6.	P. Janek		
7.	J. Janek		
8.	M. Janek		
9.	F. Janek		
10.	M. Janek		
11.	D. Janek		
12.	A. Janek		
13.	B. Janek		
14.	M. Janek		
15.	J. Janek		
16.	G. Janek		
17.	B. Janek		
18.	M. Janek		
19.	A. Janek		
20.	G. Janek		
21.	B. Janek		
22.	M. Janek		
23.	A. Janek		
24.	G. Janek		
25.	B. Janek		
26.	M. Janek		
27.	A. Janek		
28.	G. Janek		
29.	B. Janek		
30.	M. Janek		
31.	A. Janek		
32.	G. Janek		
33.	B. Janek		
34.	M. Janek		
35.	A. Janek		
36.	G. Janek		
37.	B. Janek		
38.	M. Janek		
39.	A. Janek		
40.	G. Janek		
41.	B. Janek		
42.	M. Janek		
43.	A. Janek		
44.	G. Janek		
45.	B. Janek		
46.	M. Janek		
47.	A. Janek		
48.	G. Janek		
49.	B. Janek		
50.	M. Janek		
51.	A. Janek		
52.	G. Janek		
53.	B. Janek		
54.	M. Janek		
55.	A. Janek		
56.	G. Janek		
57.	B. Janek		
58.	M. Janek		
59.	A. Janek		
60.	G. Janek		
61.	B. Janek		
62.	M. Janek		
63.	A. Janek		
64.	G. Janek		
65.	B. Janek		
66.	M. Janek		
67.	A. Janek		
68.	G. Janek		
69.	B. Janek		
70.	M. Janek		
71.	A. Janek		
72.	G. Janek		
73.	B. Janek		
74.	M. Janek		
75.	A. Janek		
76.	G. Janek		
77.	B. Janek		
78.	M. Janek		
79.	A. Janek		
80.	G. Janek		
81.	B. Janek		
82.	M. Janek		
83.	A. Janek		
84.	G. Janek		
85.	B. Janek		
86.	M. Janek		
87.	A. Janek		
88.	G. Janek		
89.	B. Janek		
90.	M. Janek		
91.	A. Janek		
92.	G. Janek		
93.	B. Janek		
94.	M. Janek		
95.	A. Janek		
96.	G. Janek		
97.	B. Janek		
98.	M. Janek		
99.	A. Janek		
100.	G. Janek		

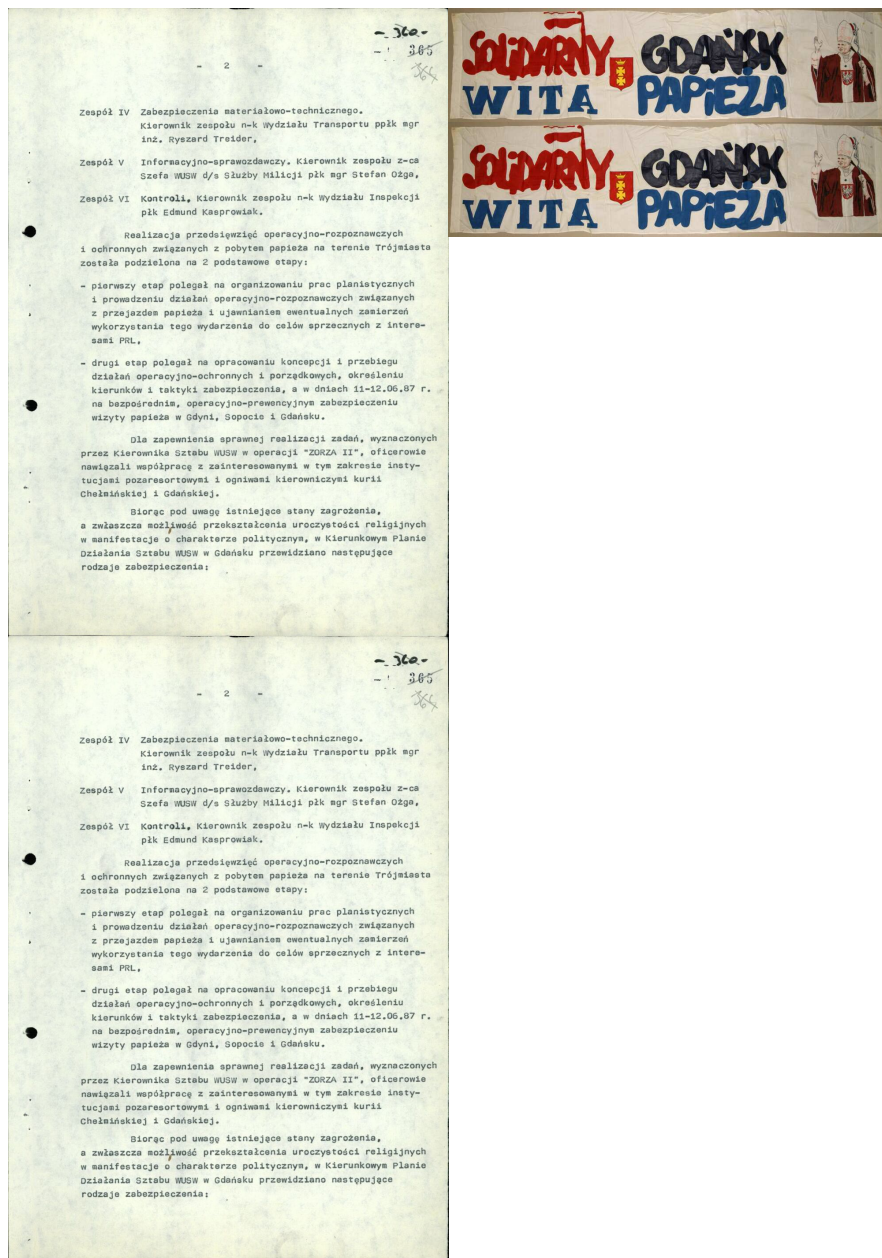
Książka prezentująca negatywną postawę społeczno-polityczną
bądź mający podległość z opozycją polityczną.

I. Działanie Gdańskie

1. Ks. Henryk Janowski - wydział od dawna z działalnością w NZS "Solidarność" i ściśle związany z Lechem Wałęsą. Wykorzystuje kościół i głoszone kazania do wyrażania wrogich treści politycznych. Udziela materialnego wsparcia działaczom w związku "Solidarność". Organizuje masę intencji, spotkania i prelekcje z udziałem przedstawicieli opozycji politycznej. Wyjeżdża z udziałem aktorów sceny i artystów politycznych. Wyświetla filmy popularyzujące przedstawicieli opozycji politycznej. Negatywnie ustosunkowany do ustroju PRL.

2. Ks. Marian Szlagowski, proboszcz parafii pw. Ośmiu Męczenników w Sopocie. Zmiany w przeszłości z tendencją głoszenia negatywnych treści w parafii w Jelitowie. Wykorzystuje masę intencji do krytykowania działań władz i instytucji państwowych na rzecz obywateli, atomizacji społeczno-politycznych w kraju oraz wywołania do aktywnego występowania przeciwko polityce państwa.

3. Ks. Stanisław Rogdenowicz, proboszcz parafii św. Ducha w Gdańsku. Reprezentuje negatywny i wrogi stosunek do ustroju społeczno-politycznego w Polsce oraz międzynarodowość w przeszłości dawał wyraz w publicznych wystąpieniach z ambony. Zmiany w przeszłości i obecnie z sympatią oraz kontaktami z środowiskiem opozycji politycznej. Od 10 grudnia 1984 r. udzielił administracyjnie przez siebie obywateli sakramentu jej przedstawicielom do organizowania masowej protestacyjnej o uwolnienie Głazdów, Lina, Michnika, Władysława i innych więźniów politycznych, w których kilka razy uczestniczył. W marcu 1985 r. zorganizował chrzest dziecka Rogdenowicza i przyjął na plebani, w którym wzięli udział przedstawiciele opozycji politycznej z L. Wałęsą na czele.

Sprawa obiektowa kryptonim „Zorza II” dotycząca zabezpieczenia operacyjnego wizyty papieża Jana Pawła II w Trójmieście w czerwcu 1987 r.

05.09.2016

Opublikowane wyżej materiały pochodzą ze sprawy obiektowej kryptonim „Zorza II”. Zawierają: wniosek o wszczęcie sprawy obiektowej, plan przedsięwzięć i zestawu zadań Wydziału IV WUSW w Gdańsku, wykaz tajnych współpracowników, wytyczne kierownika Sztabu WUSW w Gdańsku w sprawie zadań jednostek organizacyjnych, informacje o księżach prezentujących negatywną postawę społeczno-polityczną bądź mających powiązania z opozycją polityczną, notatki służbowe ze spotkania z tw ps. „Szejk”, aktualną ocenę przygotowań do wizyty Jana Pawła II w Trójmieście, ocenę sytuacji operacyjno-politycznej przed i w czasie trwania wizyty, informacje o przebiegu wizyty na terenie województwa gdańskiego, wnioski o zakończenie sprawy obiektowej (IPN Gd 003/200 t. 1, IPN Gd 003/200 t. 2), dokumentację fotograficzną (IPN Gd 003/200 t. 4, 5), transparent NSZZ „Solidarność” wykonany na przyjazd papieża Jana Pawła II do Gdańska w 1987 r. (IPN Gd 649/465), kadr z filmu operacyjnego przedstawiający papieża Jana Pawła II modlącego

się pod Pomnikiem Poległych Stoczniowców w Gdańsku w czasie wizyty w dniu 12 czerwca 1987 r.; w tle widoczni odwrócenii plecami zgromadzeni funkcjonariusze MO, SB, żołnierze i aktywiści partyjni (IPN Gd 334/4).

Plan operacji „Zorza II” powstał w MSW na przełomie 1986 i 1987 r. Jego celem była odpowiednia „ochrona operacyjna” trzeciej pielgrzymki papieża Jana Pawła II do Polski. Głównym wątkiem „Zorzy II” obok bezpieczeństwa Ojca Świętego, były sprawy związane z ewentualnym wykorzystaniem obecności papieża w Trójmieście przez „elementy antysocjalistyczne i ekstremalne”. Kluczową rolę w rocznych przygotowaniach odegrał Departament IV i podległe mu wojewódzkie Wydziały IV SB. Głównym zadaniem pionu IV SB była walka z Kościołem. Zajmował się zagadnieniami, problematyką i kierunkami działań Kościoła. Prowadził analizy i badania obrazujące nastroje polityczne w środowiskach kościelnych i świeckich działaczy katolickich. Analizował zamierzenia ideologiczne, społeczne i polityczne prowadzone przez wszystkie kościoły, zakony, stowarzyszenia katolickie oraz instytucje świeckie związane ze strukturami kościelnymi.

Trzecia pielgrzymka papieża rozpoczęła się 8 czerwca 1987 r. w Warszawie. W ciągu 8 dni pobytu odwiedził Warszawę, Lublin, Tarnów, Kraków, Szczecin, Gdynię, Gdańsk, Łódź i Częstochowę. Wizyta papieża w Gdańsku miała głównie religijno-polityczny wymiar. Władze najbardziej obawiały się mszy świętej odprawionej w Gdańsku, która miała miejsce w dzielnicy Zaspa. Od początku traktowały ją jako centralne wydarzenie wizyty papieskiej w Trójmieście i jedno z najważniejszych w ciągu całej pielgrzymki.

W ramach operacji „Zorza II” gdańska SB „zlikwidowała dwa punkty dystrybucyjne wrogich ulotek oraz nielegalnych wydawnictw” oraz skontrolowała „240 miejsc na terenie Gdańska, Gdyni i Sopotu znanych z częstego kolportażu wrogich wydawnictw, malowania antypaństwowych hasel bądź grupowania się elementu przestępczego, z których 51 wytypowano do szczególnego zabezpieczenia podczas wizyty”. Ponadto SB zarekwirowała „100 metrów bieżących transparentów z wrogimi hasłami przygotowanymi na czas wizyty papieża” oraz ponad „18 tysięcy egzemplarzy różnych nielegalnych wydawnictw i materiałów propagandowych, z czego 66% przejęto operacyjnie lub w trakcie przeszukań uniemożliwiających ich rozkolportowanie”.

W czerwcu 1989 r. „po rozpoznaniu wszechstronnie skutków pobytu papieża Jana Pawła II na Wybrzeżu” akta sprawy zostały złożone w archiwum Wydziału „C” WUSW w Gdańsku.

Materiały sprawy kryptonim „Zorza II” zostały przejęte z Urzędu Ochrony Państwa Delegatury w Gdańsku, Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku i jednostek podległych oraz Szkoły Milicji Obywatelskiej w Słupsku. Główny trzon stanowią materiały operacyjne i kontrolno-śledcze wytworzone przez Służbę Bezpieczeństwa, ponadto akta administracyjne w postaci zarządzeń, wytycznych, rozkazów, szkiców akcji, planów organizacji i działań, meldunków, stenogramów, zestawień sił i środków, dokumentacja dotycząca organizacji łączności oraz dokumentacja fotograficzna przedstawiająca zarówno przygotowania do operacji kryptonim „Zorza II”, jak i samą wizytę papieża. Oprócz tego Oddziałowe Archiwum w Gdańsku dysponuje dokumentacją audiowizualną.

Większy wybór dokumentów znajduje się w pliku pdf stanowiącym załącznik do strony.

Pliki do pobrania

[Sprawa obiektowa „Zorza II” - wybór dokumentów \(pdf, 6.83 MB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

